

Právní úprava prosazování rovnosti žen a mužů ve vybraných státech EU

Radan Šafařík

Odbor rovnosti žen a mužů, Úřad vlády ČR

Úřad vlády České republiky

To je
rovnost

Obsah

- 1) Právní úprava ve vybraných státech EU (SL, AT, DK, HR)
- 2) Právní úprava v ČR
- 3) Související opatření ve Strategii rovnosti žen a mužů

Nezaměřuji se na antidiskriminační právo, ale na právní úpravu ve vztahu k povinnosti prosazovat rovnost žen a mužů.

Slovinsko

- Podobný ústavní rámec jako v ČR (rovnost všech, zákaz diskriminace)
- Specifický **zákon o rovných příležitostech žen a mužů (2002)**

- Cíl: vymezit základ pro zlepšení postavení žen
- Vymezuje obecná a specifická opatření
- Definuje genderovou rovnost
- Vymezuje kompetence parlamentu, ministerstev a Office for Equal Opportunities

Slovensko

- Čl. 6 Obecná opatření – legislativní i nelegislativní (vč. Národního plánu RPŽM)
- Čl. 7 – dočasná zvláštní opatření + definice vyrovnaného zastoupení žen a mužů (alespoň 40 %)

- Čl. 12 - povinnost vzdělávat o genderové rovnosti
- Čl. 13 - povinnost zřídit pozici GFP
- Čl. 18 – kompetence Office for Equal Opportunities
- Čl. 20 – advokátka pro rovné příležitosti (individuální stížnosti)

Rakousko

- Ústava – obdobná ustanovení jako v ČR – rovnost před zákonem
- Novela ústavy 1998 – **zodpovědnost za prosazování rovnosti žen a mužů**

- Čl. 7 odst. 2 Ústavy

The Federation, the Länder and Municipalities commit themselves to the actual equal standing of man and women. Measures for the advancement of the actual equal position of women and men by the elimination of actually existing inequalities are admissible

- Čl. 7 odst. 3 Ústavy - genderově citlivý jazyk

Rakousko

- Ústava – čl. 13 odst. 3 (2009) – **gender budgeting**

Federation, Länder and municipalities have to aim at the equal status of women and men in the budgeting.

+ navazující usnesení vlády, spolkových zemí a obcí

- **Není vymezena** zodpovědnost za agendu rovnosti žen a mužů – odbor rovnosti žen a mužů putuje (kancléřství, ministerstvo práce, ministerstvo zdraví a žen, kancléřství)
- Odbor rovnosti žen a mužů – 6 oddělení

Chorvatsko

- Ústava – obecný zákaz diskriminace
- **2008 zákon o rovnosti žen a mužů**
  - Cíl: definovat obecný základ pro prosazování genderové rovnosti
- Čl. 3 – povinnost všech veřejných institucí **provádět gender impact assesment**
- Čl. 5 – definice genderové rovnosti
- Čl. 10 – 11 pozitivní opatření

Chorvatsko

- Čl. 11 odst. 1 „All government bodies, legal entities vested with public authority and legal entities whose majority shareholders are the state and units of local and regional self-government **shall be obliged to apply affirmative actions and adopt action plans for the promotion and realisation of gender equality.**„

- Čl. 11 odst. 3 „Action plans from Paragraph 1 of this Article shall be **approved by the Office for Gender Equality of the Government of the Republic of Croatia.**“
- Čl. 14 vzdělávání o genderové rovnosti integrální součástí vzdělávání

Chorvatsko

- Čl. 15 – povinnost politických stran přijímat akční plán rovnosti každé 4 roky
- Čl. 16 – povinnost médií zvyšovat povědomí o genderové rovnosti + zákaz ponižujícího zobrazování

- Čl. 18 kompetence Odboru rovnosti žen a mužů
- Čl. 19 Ombudsperson pro genderovou rovnost
- Čl. 26 GFP na ministerstvech

Dánsko

- Zákon o genderové rovnosti (2000)
- Cíl: podporovat genderovou rovnost ve všech funkcích společnosti. Potírat přímou a nepřímou diskriminaci.

- Čl. 2 – pozice ministra/ministryně pro genderovou rovnost
- Čl. 4 – povinnost gender mainstreamingu všech orgánů veřejné správy
- Čl. 5 – povinnost reportovat o genderové rovnosti jednou za 2 roky (včetně obchodních společností)

Dánsko

- Čl. 7 – povinnost předkládat akční plány a zprávy ministra/ministryně pro rovnost žen a mužů každý rok (Parlamentu)
- Čl. 8 + 9 – veřejné komise mají mít genderově vyvážené složení (nominace dvou osob)

- Čl. 14 – National Centre for Research and Information on Gender Equality (11 členek/členů) – obdoba RVRŽM

Další země se zákony o rovnosti žen a mužů

- Španělsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Irsko, Litva, Lucembursko, Malta

- Bosna a Hercegovina, Albánie, Island, Černá Hora, Severní Makedonie, Norsko, Srbsko, Švýcarsko, Ukrajina

Česká republika

- Ústava a LZPS
- Antidiskriminační zákon
- Dílčí právní předpisy (školský zákon)

- Jednací řád vlády + Legislativní pravidla vlády
- Usnesení vlády k rovnosti žen a mužů

Česká republika

- Povinnost prosazovat rovnost žen a mužů není právně ukotvena (dovozuje se z mezinárodních závazků a práva EU)
- „Genderová rovnost“ není definována
- Kompetenční zákon nevymezuje zodpovědnost za agendu rovnosti žen a mužů (přesuny agendy, zmocněnkyně/ministryně)
- Gender impact assesment jen u vládních materiálů (ne u zákonů předkládaných Parlamentem či kraji)
- Pozitivní opatření nejsou právně ukotveny (nad rámec obecného zmocnění v antidiskriminačním zákoně)
- Povinnost existence strategie rovnosti žen a mužů nevyplyvá z vnitrostátního práva
- Pozice GFP jen z usnesení vlády

Opatření ve strategii

- Zakotvení zodpovědnosti za agendu rovnosti žen a mužů v kompetenčním zákoně
- Přijetí pozitivních opatření – obchodní společnosti v návaznosti na rozhodnutí Evropského výboru pro sociální práva

Děkuji za pozornost!

Radan Šafařík

safarik.radan@vlada.cz

To je
rovnost